Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 139 Miercuri 24 Mai 1939
12 Pagini P I I I I

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII"

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Problema natalității

Fenomenul descreșterii natalității constatat încă dinainte de război, la mai toate popoarele din Occidentul Europei, stârnește îngrijorări mai cu deosebire în Franța, unde el a apărut încă de acum 80 de ani, înaintea celorlalte popoare, față de care populația franceză n'a putut crește în acelaș ritm.

Potrivit datelor franceze publicate de „Alianța națională contra depopulării", creșterea populației Franței în raport cu aceea a principalelor state, în perioada ultimilor ani, a mers în ritmul următor:

Țările	Acum 80 ani	Azi
	(In milioane locuitori)	
Franța	38	42
Anglia	23	47
Germania	39	79*)
Italia	24	44
Japonia	32	71

Prin urmare, în timp ce alte țări și-au dublat în genere populația, Franța a rămas, oarecum, staționară, ba, dacă nu intervenea curentul imigrațiilor accentuat dela 1860 și reprezentând până azi circa 5 milioane de străini, populația băștinașe ar putea fi socotită în pierdere cu un milion.

Această situație se datorește descreșterii natalității.

Din 1876 până în 1938 numărul anual al nașterilor a scăzut în Franța dela un maximum atins de 1.022.000 la 612.000, din care 40.000 sunt nașteri de copii străini.

Din 1935 scăderea nașterilor este și mai accentuată, trecând dela 18 la 6.5%. Numărul nașterilor a ajuns astfel inferior numărului morților, ceeace — în ciuda scăderii mortalității, mai ales infantilă, lasă totuși un spor al morților față de nașteri, în 1938, de 35.000 suflete.

Proporția copiilor în familiile franceze revine astăzi în mediu la 2 copii de gospodărie față de 4 în 1830, față de 5 și ceva în 1750, în timp ce proporția de 3 constitue minimul necesar stabilizării populației.

Comentând această obosească de lungă durată a natalității franceze, un cunoscător al problemei, d. Henri Schalif, în „L'Information" din 18 Mai a. c., într'un prim articol dintr'o serie ce-i va urma, trage concluzii din cele mai întristătoare. Ținând seama de compunerea, după vârstă, a populației, d-sa arată că deficitul se agravează între generația prezentă și cea care cată a-i lua locul, în așa măsură, încât mamele de azi nu vor fi înlocuite de ficele lor decât în proporție de 850 la mie, (în Paris nici 500 la mie).

Iar dacă fecunditatea continuă încă să scadă la fiecare vârstă în ritmul ultimilor ani, numărul nașterilor, chiar dacă mortalitatea s'ar micșora în aceeași măsură, se va prăbuși în Franța la 127.000 în 1985, cu un excedent al deceselor de 429.000 și cu o populație mai redusă cu 12 milioane decât cifra actuală...

Dar chiar populația rămasă — spune autorul citat — va fi o papulație îmbătrînită, de oarece dela an la an se va împuțina contingentul vârstelor tinere și mijlocii și va spori al bătrânilor.

E adevărat, însă, că fenomenul descreșterii natalității s'a făcut simțit și în Italia și mai ales în Germania, unde în 30 de ani nașterile au scăzut cu 30%, dar odată cu instaurarea regimurilor autoritare, guvernele respective au făcut sforțări susținute pentru tămădurea sau măcar micșorarea răului. Și adevărul e, că rezultatele n'au întârziat să apară.

Dacă ne dăm seama câtă însemnătate are pentru vitalitatea și siguranța unui popor, pentru economia și propășirea lui internă, cași pentru poziția lui internațională, procentul natalității în raport cu al deceselor și de urmările ce decurg fatal din descreșterea populației, avem datoria de a veghea și a combate din vreme cu toate mijloacele de care dispunem orice semn de slăbiciune, orice sincopă ivită în ritmul natalității românești, precum avem datoria de a întregi această grije, prin combaterea și reducerea procentului de mortalitate, mai ales la copii.

*) Cuprinzând și populațiile anexate de curând.

Ziua patronului premilitarilor

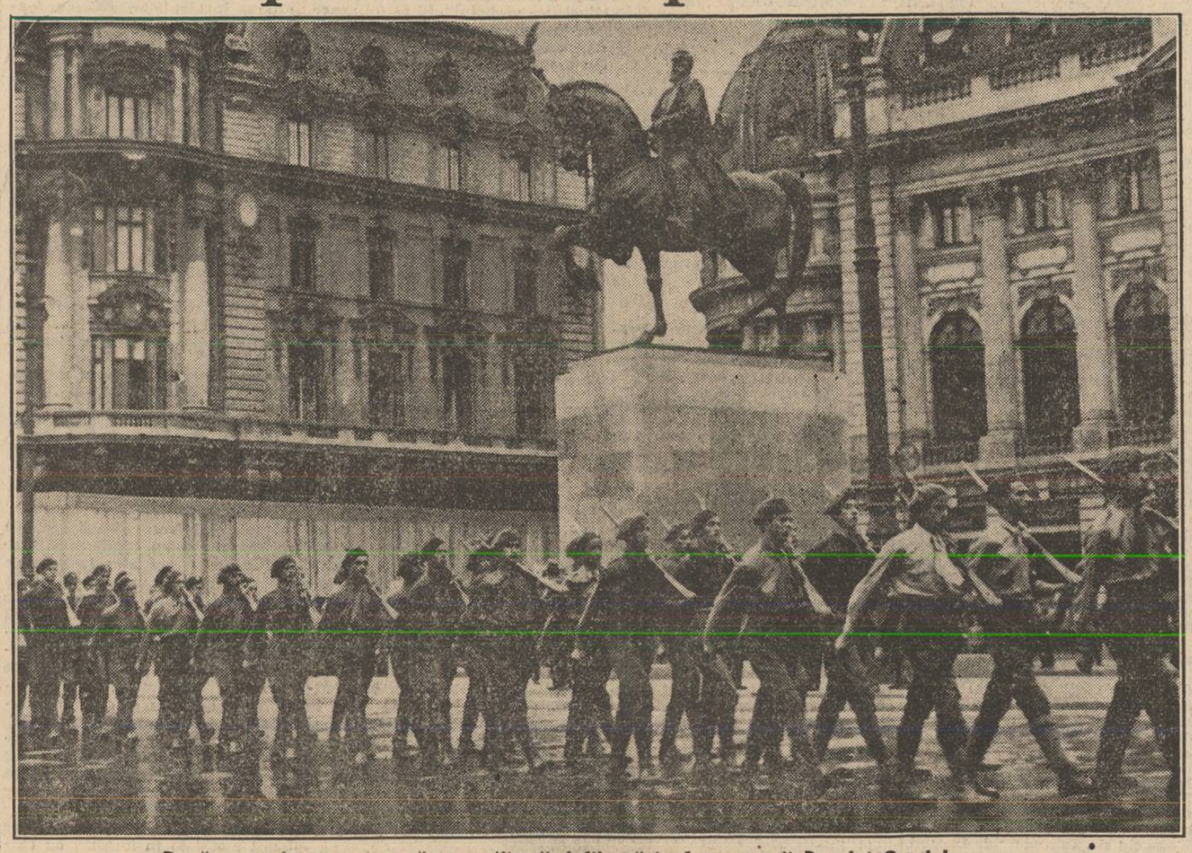

După ce au depus o coroană, premilitarii defilează în fața statuii Regelui Carol I

Bilanțul săptămânei politicei internaționale

Răsăritul săptămânii care a apus luminase orizontul situației internaționale cu o ușoară speranță de destindere.

Intr'adevăr d. Mussolini, cu prilejul discursului rostit la Turin, a spus că „nu există în Europa chestiuni care să justifice războiul". Această declarație a Ducelui, coroborată cu dorința Italiei de a interveni pentru o soluționare pacinică a conflictului dintre prietena ei Polonia și aliata ei Germania, apărea pe de o parte ca o sintetică apreciere a tuturor problemelor cari apasă asupra situației internaționale iar pe de altă parte ca o diplomatică manifestare a intențiilor pacifice ale Italiei în legătură cu propriile ei probleme și revendicări.

Pretutindeni, în Franța, în Anglia, în Statele Unite ca și în Germania și în statele neutre discursul Ducelui a fost considerat drept „un discurs de destindere". Presa franceză adăuga că „se așteaptă acum un gest semnificativ din partea Italiei" și preciza că acest gest ar trebui să fie retragerea imediată a trupelor italiene din Spania și începerea de negocieri cu Franța dar cu renunțarea la orice pretențiuni de ordin teritorial.

„Un discurs istoric la momentul potrivit" — scria presa germană iar presa engleză, recunoscând la rândul ei caracterul moderat al discursului, preciza însă concepțiunea politicei britanice opunând declarației Ducelui formula următoare: „Există chestiuni care dacă ar servi de pretext unor acte de violență unilaterală ar cauza desigur războiul".

După cum se vede aparențele nu îndepărtau prea mult concepțiile. Se putea spera că între concepțiunea că „nu există chestiune care să justifice războiul" și aceea că numai un „act de violență unilaterală ar cauza războiul" s'ar putea, cu puțină bună voință, ajunge la o apropiere și deci la o reală destindere.

Dar, dacă această palidă speranță izvora din aparențe, fondul problemelor rămânea acelaș și el determina nu numai menținerea părților pe pozițiile lor dar și întărirea acestor poziții printr'o susținută activitate diplomatică.

Astfel în tot cursul săptămânei negocierile anglo-franco-sovietice pentru constituirea „Frontului păcii" au continuat, deși răspunsul Sovietelor respinsese prima propunere britanică punând condițiunea reciprocității integrale pentru a se garanta astfel și securitatea teritoriului rusesc în cazul unei agresiuni. Negocieri laborioase, cu declarațiuni și dintr'o parte și din alta și cu menținerea

(Continuare in pag. 2-a)

D. prim ministru Armand Călinescu despre noul regim politic al Frontului Renașterii Naționale

Declarațiile făcute trimisului special al ziarului „Le Temps" la București

Paris, 20 (Rador). — *„Le Temps" publică următoarele sub semnătura d-lui Robert Poulaine, trimisul său special la București:*

„Președinte al consiliului de miniștri, ministru de interne, ministru al apărării naționale, d. Armand Călinescu, primul ministru al României, care are din partea M. S. Regelui Carol II misiunea grea de a aplica formulele concepute de Suveran în scopul de a asigura totdeodată securitatea totală a țării și refacerea spiritului național, este un șef de echipă foarte ocupat.

Lucrul este lesne de înțeles, fiindcă, în afară de obligațiile proprii departamentelor a căror sarcină o poartă, d. Călinescu asumă față de Suveran toată răspunderea actelor guvernamentale, asistă la ceremoniile oficiale, prezidează destinele Frontului Renașterii Naționale, purtând o mie de sarcini diferite cari, în momentul când România apare ca unul din polii cei mai de atracție ai activității europene, sunt sarcini grele și totdeodată gingașe.

In mai puțin de o săptămână am văzut pe președintele consiliului, alături de Suveran, asistând la Turnu-Severin la serbările comemorative ale sosirii în România a Regelui Carol I, iar în ziua următoare, la paradă, participa la minunata trecere în revistă a unei armate, — obiectul principalelor sale preocupări — și a cărei transformare în mai puțin de un an a stârnit admirația și uimirea atașaților militari străini. Intre timp, în calitate de ministru de interne, d. Călinescu anunța și pregătea alegerile generale la cari noile colegii electorale, prevăzute în Constituția din 1938 vor proceda la 1 și 2 Iunie; d. Călinescu veghea la întocmirea acordurilor economice și studia cu d. Gafencu, ministrul afacerilor străine, concluziile călătoriei acestuia în capitalele europene.

In felul acesta, se poate arăta vrerul clipelor pe cari d. Armand Călinescu, la stăruința amabilă a d-lui Eugen Titeanu, subsecretar de stat al presei și propagandei, a binevoit să le consacre trimisului special al lui „Le Temps", neîndoielnic să prezinte cititorilor săi un om cu umeri atât de împovărați.

Pe acești umeri robuști, fără a fi greoi, se înalță un profil de rasă, pe care se înscriu semnele unei voințe tenace și ale acelei finețe latine, ale cărei mărturii sunt atât de numeroase în România încât francezul nu se simte deloc între străini în această țară.

D. Călinescu a avut într'adevăr nevoie, ca și tovarășii săi de echipă, de voință și de curaj pentru a sfărâma definitiv valurile terorismului politic. Nu a putut reuși decât dând dovadă de o autoritate, quasi dictatorială de sigur, dar în limitele unei discipline naționale și sociale liber consimțite de toți, în deplina independență a unui spirit rămas curat românesc.

Cât privește finețea latină, ea strălucește în privire, în surâsul și în cuvintele d-lui Călinescu care, în luptele politice din ultimii ani și la sfârșitul regimului parlamentar defunct a fost un „debatter" de primul ordin. Toate subiectele îi sunt familiare. El le tratează cu precizie, uneori cu ironie când este vorba să distrugă o legendă sau să răstoarne o erezie; totdeauna însă cu pasiune când se aduce atingere apărării naționale — obiectul grijilor sale statornice.

Intr'adevăr ar trebui ca cineva să fie orbit de spiritul partizan și de rea credință pentru a nu admite realitatea faptelor subliniate de d. Călinescu, care a adăogat:

Primul ministru subliniază rolul M. S. Regelui Carol II in opera de refacere a țării

— „Trebuia să se sfârșească cu certurile noastre lăuntrice în fața amenințărilor externe cari erau și mai mult grăbite de semnele unei slăbiciuni, rezultat al desbinărilor noastre. In fața istoriei frontieră printre soldații de elită cari au răspuns la chemarea patriei.

Acesta este poporul care va vorbi la 1 și 2 Iunie. Și este o dovadă de încrederea pe care Suveranul o are în înțelepciunea acestui popor de a fi făcut apel la judecata sa de îndată ce a fost cu putință, și aceasta într'un răstimp atât de scurt încât lumea a rămas uimită".

* —

Astfel a vorbit despre această chestiune d. Armand Călinescu, în seara acelei zile supraîncărcate de trudă și consacrate de întreaga Românie cinstirii cu cucernicie, în fiecare oraș și în fiecare sat, a soldaților „morți pe câmpul de onoare pentru ca națiunea să trăiască liberă și puternică".

D. ARMAND CALINESCU

Regele Angliei a inaugurat monumentul in amintirea canadienilor morți in marele război

Ottawa, 21 (Rador). — Suveranii Marei Britanii au inaugurat Duminică la ora 11 monumentul ridicat în amintirea canadienilor morți în timpul marelui război.

Inainte de a merge la locul ceremoniei, Suveranii au avut timp de 15 minute o conversație telefonică cu principesele Elisabeth și Margaret-Rose, cari se află, cu ocazia sfârșitului săptămânei, în castelul dela Hitchin, comitatul Hertford, proprietatea lui sir David Bowes Lyon, fratele cel mai tânăr al Reginei Angliei.

Monumentul a fost desvelit de Regele Angliei în prezența a peste 200.000 persoane.

Cu această ocazie Regele George a pronunțat o scurtă cuvântare, amintind rolul Canadei în marele război și aducând elogii splendidului monument, ce reprezintă „răspunsul Canadei în clipa când pacea mondială a fost desființată și libertatea a fost amenințată".

Acest monument, a spus Suveranul, arată voința țării. El reprezintă un simbol și mai profund. Pentru a dobândi pacea și a asigura libertatea, fii și fiicele Canadei au luat armele în cursul marelui război. Pentru pace și libertate 80.000 canadieni și-au dat viața și alți mulți au fost răniți. Acest monument este mai mult decât comemorarea marelui război, eveniment mare ce aparține trecutului, el este mesagiul trimis generațiilor viitoare și tuturor țărilor: „Ideile de pace și libertate nu pot fi despărțite. Fără libertate este imposibil să se asigure o pace durabilă și fără pace, libertatea este imposibilă".

*

Ottawa, 21 (Rador). — La ora 18 și 35 Regele George și Regina Elisabeth au părăsit Ottawa plecând spre Kensington.

Presa iugoslavă despre intrevederea dintre d-nii Gafencu și Țințar Markovici

Belgrad, 21 (Rador).— Ziarele de Duminică se ocupă de călătoria pe Dunăre a d-lui Țințar Markovici, ministrul afacerilor străine, care se va întâlni azi cu d. Grigore Gafencu, ministrul afacerilor străine al României.

Intâlnirea se va face pe Dunăre în apropiere de Turnu-Severin.

Luna Bucureștilor

de N. BATZARIA

S'a deschis din nou „Luna Bucureștilor", ceeace înseamnă că a intrat în tradiție și că ideea pentru înființarea ei a fost o idee bună. O dovadă în plus o putem vedea și în faptul că a găsit imitatori și în mai multe orașe din provincie.

Insă, ce este în realitate „Luna Bucureștilor"? Vom simplifica răspunsul, arătând mai întâiu ceeace nu este, ceeace nu e cu putință să fie.

Așa dar, „Luna Bucureștilor", organizat de primăria municipiului București, nu este și nu poate fi expoziția anuală a ceeace Capitala produce în cursul unui an în diferitele domenii de activitate. Dacă aceasta ar fi rostul și ideia călăuzitoare, rezultatul, prin forța lucrurilor, nu poate fi decât puțin important și tot atât de puțin interesant. Dela un an la altul nu sunt, mărginindu-ne la Capitală, realizări în domeniile industrial, comercial, cultural sau în orice alt domeniu, așa de mari și importante, încât să merite a fi prezentate într'o expoziție, la care să fie chemați locuitorii țării. Iar pentru a organiza în toți anii la București o expoziție pe țară, faptul nu intră în atribuțiunile primăriei și depășește cu mult posibilitățile ei materiale.

Prin urmare, „Luna Bucureștilor" are alt caracter decât acela al unei expoziții. Ea este, pe de o parte, un stimulent de activitate edilitară, în cursul anului, iar, pe de altă parte, un prilej și un mijloc de atracție pentru locuitorii din provincie de a veni și cunoaște Capitala, care nu e numai a bucureștenilor, ci a întregii țări.

Atingerea acestui al doilea scop are o însemnătate mai mare decât s'ar putea crede la prima vedere. Vizitarea și cunoașterea Capitalei de către locuitorii din județe și în mod cu totul deosebit de locuitorii din provinciile alipite servește, între altele, unui interes de ordin național.

In adevăr, s'a căutat a se întreține o agitație și a se face o propagandă defavorabilă statului român și consolidării lui, și pe o temă, căreia i-am putea spune editilară. Cu alte cuvinte ,prezentându-se în ochii locuitorilor din provinciile alipite, București, ca un oraș mai înapoiat și puțin îngrijit, s'a căutat ca din aceasta să se tragă unele concluzii puțin măgulitoare pentru administrația română și pentru hărnicia poporului român. Firește, erau concluzii greșite, ba chiar absurde, dar de natură să impresioneze până la un oarecare grad spiritele mai simple.

Inlesnindu-li-se însă acestor locuitori vizitarea Capitalei, au prilejul să se convingă prin ei înșiși de adevărul că, cu toate scăderile și lipsurile, Bucureștii din punctul de vedere al înfățișării, al vieții ce pulsează în el, al marilor și frumoaselor bulevarde ce-l străbat, al grădinilor publice ce-l împodobesc pot suporta avantagios comparația cu unele capitale ale altor state. Iar dacă se mai ține seamă de timpul uimitor de scurt în care orașul București, dintr'un târg oriental cum era mai înainte, a fost ridicat la rangul unui oraș cu aspect occidental, se va întări în vizitatori și mai mult credința, că românului nu-i lipsește nici hărnicia, nici priceperea.

**Adăugăm amănuntul că, tot în vederea acestui scop, cu caracter național, a fost aleasă data de 9 Mai, ca ziua de deschiderea „Lunei Bucureștilor". Se știe doar că între 9 Mai și 9 Iunie avem sărbătoarea de zece Mai, ziua de comemorare a eroilor și sărbătoarea dinastiei, ziua Regelui Carol I, ziua Regelui Ferdinand, ziua Reginei Maria, ziua Regelui Carol II, ziua Reginei Elisabeta, ziua Regelui Mihai, ziua Regelui George al Angliei, ziua Regelui Victor Emanuel al Italiei, ziua Regelui Alexandru al Iugoslaviei, ziua Regelui Boris al Bulgariei, ziua Regelui Leopold al Belgiei, ziua Regelui Haakon al Norvegiei, ziua Regelui Christian al Danemarcei, ziua Regelui Gustav al Suediei, ziua Regelui Wilhelmina al Olandei, ziua Regelui Albert I al Belgiei, ziua Regelui Alexandru I al Iugoslaviei, ziua Regelui Petru al Iugoslaviei, ziua Regelui Carol I al României, ziua Regelui Ferdinand al României, ziua Regelui Carol II al României, ziua Regelui Mihai al României, ziua Regelui Victor Emanuel al Itali